
Viraraghava Stotram

वीरराघवस्तोत्रम्

Document Information

Text title : Viraraghava Stotram

File name : vIrarAghavastotram.itx

Category : vishhnu, stotra

Location : doc_vishhnu

Author : vIrarAghavedAntadeshika

Proofread by : Rajesh Thyagarajan

Description/comments : From Stotrasamuchchaya 2, Edited by Pandit K. Parameshwara Aithal

Latest update : May 10, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

May 11, 2023

sanskritdocuments.org

Viraraghava Stotram

वीरराघवस्तोत्रम्

missing initial portion in the manuscript. Need to find other source.

....नित्यं यतिनृपतिरुदारो मामपायात् स पायात् ॥ ३ ॥

(रुधिराद्धारिण्यधिसृतिविमनोयोगेन निजसुखं प्राप्ताः ।

यैत्रे सितसप्तम्यां गोविन्दार्या उरेः पदं याताः ॥)

जयति गलदविधा न्यासविधा सुलुधा

विधुतनमदवधा मुक्तिसम्पन्नध्या ।

यदनधसुवयोभिः प्यापिता प्यातभूमा

श्रुतिमकुटगुरुर्मे मानसे सोऽस्तु नित्यम् ॥ ४ ॥

सोऽय श्रीवाण्डारिर्जयति यतिपतिः सर्वविज्ञानशीमा

श्रीमान् रामानुजार्योऽपर एति विबुधैः साधु सन्तर्क्यमाणः ।

नाथः श्रीवैष्णवानां प्रगुणगुणभृतां प्राप्तसिंहासनानां

यस्य प्रेषोपदेशं नरुदरिदकरोत् स्वस्य संराधनार्थम् ॥ ५ ॥

दुस्तर्कध्वगतागतश्रमलसदुर्वादिगर्वापड-

स्वैरोदार गभीरसारमधुरव्यादारधारान्वितः ।

मूर्तिः श्रीनृदरेः परेति जगति प्यातो दिशेदञ्जसा

श्रीमाञ्छ्रीनिधिसंयमीन्द्रगुरुराट्छेयांसि भूयांसि नः ॥ ६ ॥

दान्तं शान्तमनन्तस्थितनपरिश्रान्तं मडान्तं शुभ-

स्वान्तं कान्तगुणं तमन्तकभयध्वान्तं उरन्तं नृणाम् ।

सन्तं सन्तमसं ततं तनुभृतां निन्दन्तमन्तः स्थितं

भान्तं रङ्गधुरीणसंयमिथराधौरैयमीडीमलि ॥ ७ ॥

श्रीमान् वीररयूढश्रुतिशिरयोगीश्वरोऽडोऽबिला-

भिष्यश्रीनृदरेः पदे सुमडितोऽसौ सप्तविंशोऽधुना ।

तर्कव्याकृतितन्त्रशिक्षितमतिस्त्रयन्तपारीणधी-

वीक्षारण्यधुरीणवीररघुराट्स्तोत्रं विधत्ते कृती ॥ ८ ॥

श्रीमन् वीररघूद्रुडाद्य भवतः स्तुत्यां प्रवर्तमिडे

त्वन्माहात्म्यमवेक्ष्य मन्दमतयो लज्जामडे साम्प्रतम् ।

स्तोतुं त्वां प्रभवन्ति नो पटुधियः प्राग्यो विरिग्याद्यो

लज्जा निह्नुमडेतरं तत षड त्वस्मत्प्रयत्नः कृती ॥ ८ ॥

वाल्मीकिर्भगवान् वरेण मडता सार्वङ्ग्यमध्यञ्चितः

स्तुत्यां तेऽधिदृतो भवद्गुणनुतौ कार्येन नेष्टे स्म सः ।

क्वाडं मन्दमतिः क्व ते गुणगुणा वेधोमुभैर्दुःशका

मातुं वीररघूद्रुडाद्य भवतः स्तुत्यां यते साडसात् ॥ १० ॥

त्वद्भक्तिः सुदृढा सुमन्दधिषाणं मां प्रेरयत्यञ्जसा

त्वत्स्तुत्यां डिल वीरराघव ततः किं दुष्करं मेऽधुना ।

सुग्रीवः सुचिरं विनष्टनगरः शोचन् दवीयाञ्छ्रिय-

स्त्वामग्यन् परिधूय वालिनमसौ साम्राज्यमासेदिवान् ॥ ११ ॥

मत्स्तुत्या विषयीकृतोऽध्यगुणया त्वं राजसे ज्योतिषां

ज्योतिर्वीररघूद्रुड श्रुतिशिरःसिद्धान्तसिद्दालय ।

धन्योऽडं त्वधुना भवत्स्तुतिकृतेः सन्तापभूम्ना शुना

लीढा किं न विराजते सुरसरित् तापात् स मुक्तो न किम् ॥ १२ ॥

तरुणतुलसीमालं मालम्भनीयनिजोरसं

रिपुञ्ज नतीकालं कालङ्घनीयनिजान्नाडम् ।

धरणिगतनयालोलं लोलम्भ डिम्भसमञ्छविं

विमलविलसञ्छ्रीलं श्रीलं भजेमडि राघवम् ॥ १३ ॥

निजपदनमत्सोमं सोमं मुभेन पराकृतं

सततविलसद्भूमं भूमाडनं रवुपुङ्गवम् ।

मुनिजनदृशोऽलीमं भीमं दशास्यदृशां भृशं

विडितविनमत्तामं कामं सदेडमिवाश्रये ॥ १४ ॥

निरुपमतनुश्रीकं श्रीकञ्जभूप्रमुभाञ्चितं

निजधृतिलसद्भूकं भूकण्टकप्रजसूदनम् ।

विधुतदिविषदृभीकं भीकन्दलद्रिपुसैन्यकं

स्मर रुचिरभासाकं साकं श्रिया रधुपुङ्गवम् ॥ १५ ॥

नतजनमडोदारं दारं विपद्विततेः सतां

विनतदिविषद्वारं वारं प्रशस्तमडांडसाम् ।
 राणभुवि मडाधीरं धीरभ्यमार्तजनावनं
 रघुपतिममुं स्मारंस्मारं वसेयमडं सदा ॥ १६ ॥
 निजपद भवद्गङ्गा गङ्गात्मजप्रमुषेडिता
 कृतदुरितकुटुम्बङ्गाभङ्गात्मशक्तिरकुण्ठिता ।
 धरणिंतनयासङ्गासङ्गा रघूद्रडदवता
 जयति डसितानङ्गानङ्गान्तकद्रुडिणाम्बिता ॥ १७ ॥
 निरुपघिदयासारं सारङ्गमुभ्यवरप्रदं
 परिधुतमडीभारं भारभ्यकं षुपुङ्गवम् ।
 नतजनमनोऽदूरं दूरं कुदृष्टिमतां मृडे
 प्रकटितमडातारं तारं श्रये भववारिधेः ॥ १८ ॥
 वीक्षारण्यपतिर्विराजतितरां साक्षाच्छ्रियः श्रीः सदा
 धीक्षान्त्यादिगुणोज्ज्वलैः सुमडितैः साक्षात्कृतो योगिभिः ।
 द्राक्षासारसदृक्षनैजकृणितिर्दक्षायणीशादिभिः
 स्वेक्षाकाङ्क्षिभिरम्बितः प्राणमतां काङ्क्षाधिकार्थप्रदः ॥ १९ ॥
 श्रीमान् वीररघूद्रडः श्रुतिशिरःसीमा पुमानेधते
 कामाडकृतिकृतिक्षमवपुर्भूमाभिरामाननः ।
 कामासकृतनृणां सुदुर्गडगतिर्वैमानिकेन्द्राम्बितः
 श्यामात्मा नवनीरदप्रकरवद्भामाभिभूतारुणः ॥ २० ॥
 पायाद् वीररघूद्रडोऽभिलगुरुः कायाधवाद्यैः सदा
 मायासंवृतिदूरकैरभिनृतो मायाविनामत्राणीः ।
 छायानाथविलोचनोऽभिलसुधीगेयानुभावः स्वयं
 डेयातीतगुणोज्ज्वलो विनमतामायासडारी डरिः ॥ २१ ॥
 नारायप्रवरप्रधूतदिविषद्वाराभियातिप्रजः
 सारात्यदभुतशक्तिदुग्धजलधिः स्मेराब्जतुल्याननः ।
 धोरात्मा सनकादिभिर्मुनिजनैराराध्यमानः स सं-
 साराभोनिधिमज्जनप्राणतसन्ताराङ्घ्रिको दीव्यति ॥ २२ ॥
 दीनानाथदुरन्तशोकशमनो नानाविकारोज्जितो
 मानातीतनिजप्रभावलसितोऽडीनाल्पतल्योज्ज्वलः ।
 ध्यानारुढमडर्षिसञ्चयमनः सूनाश्रयो भूसुता-

धीनात्मा रघुपुङ्गवो विजयते दानार्द्रलस्ताम्बुजः ॥ २३ ॥

डुङ्कारेण विधृतनिर्जरगणोऽलङ्कारपाथोनिधिः

कङ्कालोपममुष्टिको निजधनुष्टङ्कारवायालितः ।

पङ्काविष्टमना मनाग् विनिडतो लङ्काधिनाथो यतो

ऽलं कामप्रतिभं श्रये रघुपतिं तं कामितार्थप्रदम् ॥ २४ ॥

नेतुं पातकमण्डलं भुवि लयं सेतुं वितेनेऽम्बुधौ

भेतुं राक्षससञ्चयं वनचरं केतुं व्यधाद् यः स्वयम् ।

पातुं सर्वजनान् नरत्वमवलम्बातुं त्रिलोकीं बलिं

जेतुं वामनतां य तं रघुपतिं ध्यातुं यतध्वं जनाः ॥ २५ ॥

ध्यातं योगिजनैर्विधूत कलुषैः शीतं दयास्रोतसा

कीतं भ

....

....श्रीवालितं संश्रये ॥ ३२ ॥

आळुः श्रीरघुपुङ्गव श्रुतिशिरःसिद्धान्तबद्धादराः

प्राज्ञास्त्वां शरणागतप्रियतमं त्वागः कृपाकारणम् ।

प्राणोभ्योऽपि गरीयसीं जनकञ्च व्याकोपयन् वायसो

व्याजं कञ्चिदुपेत्य तावकदयागुम्हेन विस्रम्भितः ॥ ३३ ॥

अब्धिं वानरपुङ्गवं य शरणां यातस्त्वमध्वा रघु-

क्ष्माभृद्ध्यं मदर्षिसङ्घमडितां श्रीन्यासविधामिमाम् ।

लोकानुग्रहकारणेन जगति प्रप्यापयन् मादृशां

मन्दानां विधुनोषि संशयमलो किं भ्रूमहे त्वां विभो ॥ ३४ ॥

श्रीमन् वीररघुद्रुल श्रुतिशिरःसिद्धान्त निर्धारितं

न्यासं त्वं प्रकटीकरोषि न यद्वि प्रायेण नो सेत्स्यति ।

जन्तुर्दन्तुरधीः समन्तुरिड सङ्गन्तुं त्वदीयं पदं

नो शक्नोति यतुर्भुप्रभृतयो नालं छि तत् प्रार्थये ॥ ३५ ॥

श्रीमन् किङ्गुलरत्नदीप भवता प्रप्यापिता धीमता

शङ्काकूटमसौ धुनाति छि कृले श्रीन्यासविधा नृणाम् ।

नो येष्टैतुकदुर्वयः शतमलाकान्तारतान्तात्मनां

विस्रम्भो न छि बोभवीति भगवन् तस्मान्नमस्याभ्युदम् ॥ ३६ ॥

भक्तिर्भुक्तिः करी विरक्तिश्च ननी संसारकुक्षिम्भरी
 त्रयन्तैः प्रथिता प्रपत्तिरपि सा संसिद्धिसम्पादिनी ।
 स्वातन्त्र्येण न भुक्तिर्भुक्तिरपिः शास्त्रैर्निषेधादिति
 प्राप्ते कोसलराज कः प्रतिवदेत् त्वत्तः समर्थः परः ॥ ३७ ॥

शङ्खपङ्किलमाविरञ्ज्यमभिलं तापत्रयोत्कीडितं
 भ्रान्तं हन्त जगत् कथं तरति तं संसारपाथोनिधिम् ।
 धीर श्रीरघुपुङ्गव प्रणतसंरक्षैकदीक्षोऽवनौ
 नो जायेत भवान् यदि ध्रुवमखो मुक्तेश्च भुक्तिर्भवेत् ॥ ३८ ॥

भक्तिः प्रपत्तिरिति भुक्तिपथस्य उेतू
 द्वावामनन्ति रघुपुङ्गव साधु सन्तः ।
 आधा पराशरमुभाधिकृतिः परा तु
 माद्गुञ्जनाधिकृतिरित्यपि सङ्गिरन्ते ॥ ३९ ॥

काले कलौ कलुषधीः कलितापराधः
 कामार्दितो नरपशुः कथमुत्सहेत ।
 भक्तिं मदर्षिमखितां भगवंस्त्वदङ्घ्रि-
 पङ्कुरुडद्वयभरन्त्यसनं विनाखो ॥ ४० ॥

अत्यल्पभुक्तिरमितोत्कटदुःखमग्नः
 स्वल्पायुरल्पशङ्कुनश्चलच्चित्तवृत्तिः ।
 त्वत्सन्निधौ रघुपते शरणाङ्गित्तिमात्र
 मुक्त्वा कथं तरति संसृतिवारिराशिम् ॥ ४१ ॥

भक्तिः प्रपत्तिरपि सञ्जनयेद् विभुक्तिं
 स्वस्वाधिकारमनुरुध्य कृता यदि स्यात् ।
 स्नानं छि समविधमध्यधिकारकलृप्त्या
 सूते कलं रघुधुरीण समं जनानाम् ॥ ४२ ॥

गौणोऽप्यवान्तरभिदा प्रतिपादिता श्री-
 रक्षादिषु श्रुतिकिरीटगुरुत्तमेन ।
 आतो रघूद्रुड यथाधिकृति प्रसूते
 गौणो विधिः कलमिति प्रवदन्ति सन्तः ॥ ४३ ॥

भक्तिः प्रपत्तिरथवा भगवंस्त्वदङ्घ्रि-
 स्तन्निष्ठसंश्रय षतीह विकल्पमानम् ।

धृत्येवमाह निगमान्तगुरुः किमत्र

वक्तव्यमस्ति रघुपुङ्गव मादृशानाम् ॥ ४४ ॥

शरणाभिति वदन्तो नाथ भट्टारकाद्या-

स्तव यरणासरोजाभ्यन्तिके सत्त्वनिष्ठाः ।

परिमितधिषणानां मादृशानां जनानां

विदधति धियमर्थ्यां मुक्तिनिष्ठनुरक्ताम् ॥ ४५ ॥

शरणावराणाविद्याङ्गोपसंखारशक्ति-

स्तदुपकरणाभूतं त्वद्गुणाम्रेडनं य ।

रघुवर रसिकानां सूक्ष्मबुद्ध्यान्वितानां

प्रभवति मितधीः स्यात् किं स्वनिष्ठाधिकारी ॥ ४६ ॥

द्वयवयनमुदारं मुक्तिघाटापथस्य

प्रघटकमिति बुद्धिं प्राप्य पूर्वमेव शेषः ।

अनुवयनपटुस्तामुक्तिनिष्ठां गरिष्ठा-

मभिभूशति न यान्योऽकल्प्यवाङ् कोसलेन्द्र ॥ ४७ ॥

रघुवर अधिराट्किं कर्मावं गतो वा

परिभूशति विमुक्त्यै जन्तुराचार्यनिष्ठाम् ।

अधिकृतिनियतैषाभ्युक्तिराचार्यनिष्ठा

जनयति हलमध्वा तुल्यमेव प्रजानाम् ॥ ४८ ॥

न य जनयितुमीष्टे वैपरीत्येन क्लृप्ता

कलुषमतिभिरेषा ज्यक्तिनिष्ठार्थनिष्ठा ।

हलमिति निगमान्ताचार्यवर्षेरभाणि

ध्रुवमिह रघुवर्यं क्वास्ति शङ्खावकाशः ॥ ४९ ॥

तव यरणासरोजाभ्यन्तिके कोसलेन्द्रो

शरणाभिति वदन्तस्तावद्गुण्मीलयन्ति ।

निरवधिकरुणाब्धिं निस्तुलानन्दकन्दं

श्रयति यद्दि मुकुन्दं त्वां हलं किं न विन्देत् ॥ ५० ॥

निगममकुटविद्यादेशिकेन्द्रेण सम्यक्

प्रकटितमिदमध्वा संशये नास्तिकानाम् ।

कुडथक कुडनोक्त्या मोक्षितानां जनानां

भवति रघुकुलेन्द्रो भेषजं त्वय्यश्त्रिम् ॥ ५१ ॥

मन्ये वीररघूद्रुडावतरां भावत्कमुर्व्यां नृणां
संसाराम्बुधिमग्रामानसजुषां दूर्वादतान्तात्मनाम् ।
मुक्त्वर्यं शरणागतिं घटयितुं केचित् समायक्षते
पङ्क्तिग्रीवमुपप्रभञ्जनकृते युक्तं न मन्ये हि तत् ॥ पर ॥
मायामोहितबुद्धयो विधिशिवेन्द्राद्याः स्वयं देवता
दातुं न प्रभवन्ति मुक्तिमनघां दीनाः किमन्ये पुनः ।
त्वत्पादाम्बुज यञ्चरीक्यरितास्त्वन्नामपाठोद्यताः
श्रीमद्गीररघूद्रुड प्रजनयन्त्यद्वा विमुक्तिं नृणाम् ॥ प३ ॥
द्वैतं केचिद्गुदीरयन्ति हि विशिष्टाद्वैतमाहुः परे
शुद्धाद्वैतमुदाहरन्ति कतिचित् तत्त्वं ततो दुर्गोडम् ।
वीक्षारण्यपते कृतेऽभिलपते न्यासे तवाऽङ्घ्र्यम्बुजे
तत्त्वार्थः सुगमः प्रणश्यति नृणामन्तर्दुरन्तं तमः ॥ प४ ॥
ज्ञाज्ञावित्यसकौ श्रुतिर्विजयते ज्ञवेशयोर्भेदिका
सर्वं भव्तिवदमित्यपि श्रुतिरसौ जगत्संभेदगुडे ।
श्रीमद्विं गृह्णाय निस्तुलमिति श्रीलक्ष्मणार्यो मुनि-
स्त्वन्म्यस्तात्मभरो विशेषमनयोर्धूत्वा बभामेऽदृमुतम् ॥ प५ ॥
मायाकल्पितमेव उन्त जगदित्याहुः परे तद् वयं
नो युक्तं किल मन्मडे रघुपते त्वच्छेषभावोज्ज्वलाः ।
शेषित्वं तव शेषवस्तुविरुडे दुःसाधमापद्यते
शेषपहवकारिणां किमु भवेच्छेषप्रसिद्धिः क्वचित् ॥ प६ ॥
त्वद्दास्यं निरुपाधिकं भुवि नृणां ब्रह्मादिभिः प्रार्थितं
मुक्तैश्वर्यनिशावसानसमयासक्तिं विधत्तेऽञ्जसा ।
मिथ्यावादिभते विमुक्तिरसकौ भूयात् तपस्विन्मयो
शेषाभ्यां कृष्णिपुङ्गवो न सडते भिन्नभृषाकल्पनाम् ॥ प७ ॥
श्रीमन् वणशठवैरिसंयमिधराधौरेयमुष्यैर्यति-
क्षोणीशैरनघैः समर्थितपदाम्भोजो भृशं राजसि ।
वीक्षारण्यपटे उरे नरुदरेरास्थानलक्ष्मीं स्थिरां
पुष्पासि प्राणमद्भयप्रशमनप्रागल्भ्यविल्लाजितः ॥ प८ ॥
संसारसागरसमञ्जनमानसोऽहं

सन्तारितः करुणया कथमप्यरीश ।
संयोजितोऽस्मि रघुपुङ्गव योगिमुष्ये-
ष्वाडोबिलेषु निगमान्तनिर्गृहधीषु ॥ ५८ ॥

वयं समकरिष्महि स्फुटतरं रघुक्षमापते
करिक्खितिपतिस्तवे नियतदेवसम्प्रीणनम् ।
त्रयीशिखरदेशिकप्रभृतिभिर्विनिर्धारितं
तदेतदिति डैतुकप्रशिथिलप्रलापो वृथा ॥ ६० ॥

श्रीमन् हुतापनाशिन्यभिधकमलिनीनीरकल्लोलमाला-
लोलत्वाथोज्ज्वलप्रसृतमधुमरीशीकरामोदयुक्ते ।
रोधस्याञ्जुव्यसि त्वं प्रदिशसि सकलं वाञ्छितं डिङ्गुडेश
त्वत्तोऽप्येषाञ्जिनी सन्दिशति डिल हलानीप्सिताभ्यञ्जसाडो ॥ ६१ ॥

मूको जल्पाकति त्वय्यरणलिनसंसेवनात् कोसलेन्दो
काणोऽप्यक्षणाभिपश्यत्यपिलमपि जगत्यञ्ज ॥ ६२ ॥

End portion missing in the manuscript. Need to find other source.

ॐति वीरराघववेदान्तदेशिककृतं वीरराघवस्तोत्रं सम्पूर्णात् ।
स्तोत्रसामुच्चयः २ (७५)

The Viraraghavastotra (75) on the
God at Tiruvallur (Viksharanya) by
Viraraghavavcdantadesika, twentyseventh pontiff
of Ahobila Matha, discusses incidentally certain
tenets of Srivaisnavism (like nyasavidya,
prapatti; vv. 35 ff.) and refers to the
works of Ramanuja (v. 55). He also refers
(v. 60) to another Stotra by him, namely the
Hastigirishastava (80) on God Varadaraja at
Kanchipuram. He pays homage, in the opening
verse of the latter stotra, to Srinivasayogin
and Ranganathayati. References to the Sribhashya
(vv. 16, 23, 43 etc.), the commentaries thereon
by Sudarsanasuri (v. 18) and Vedantadesika

(Tailvatika , vv. 24, 44) and also to the Sachcharitaraksha (v. 19) are found in this Stotra. Allusions to several conclusions and discussions in the above works may be found in both the stotra-s.

Proofread by Rajesh Thyagarajan

——
Viraraghava Stotram

pdf was typeset on May 11, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

